

СТАНОВИЩЕ

по процедура за придобиване на научна степен „доктор на науките“
от проф. д-р **Веселин Христов Дафов**
по професионално направление/докторска програма 2.3. Философия, Онтология

изготвено от проф. д-р **Даниела Василева Сотирова**,
професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата
(Бизнес етика и Фирмена култура),
пенсиониран преподавател от Катедра „Правни и хуманитарни науки“,
Стопански факултет, ТУ - София

Това становище съм изготвила като член на научното жури, съгласно решение на Факултетния съвет на Философски факултет на Софийски университет „Кл. Охридски“ от 04.11.2025 г. и протокол №2, вписан в Регистъра на Софийски университет за членове на научни журита под № 57/11.11.2025 г.

Във връзка с процедурата получих своевременно *9 документа*, с които се запознах и те са базата на изразеното тук мнение. Приложени са всички необходими текстове - докторска дисертация от 473 стр. (без библиографията), автореферат на български и на английски език, справки и приложения.

Разбира се, основание за преценката ми е и *дълголетното познание* с Веселин Дафов, включващо разговори на научни семинари, обсъждания и защиты на дисертации, както и доклади на конференции в София, Китен, Приморско. Те са оставили трайно впечатление за добронамерен и диалогичен човек, притежаващ безспорна философска експертиза и преподавателски умения.

Изтъквам в началото един наглед формален детайл – в тази дисертация проф. Дафов е отделил специално място, за да изкаже своята *признателност и благодарност* към колеги, съпруга, фамилия и близките те си сътрудници. Намирам, че тези подробности са „проекция“ на изследователската му тема за *грижата, разбрана като мъдрост*, която е проучвана дългогодишно и е обобщена в този текст. Съдържанието и идеите в него са

надграждани във времето и са споделяни в общност, за което съдя по цитирани публикации и академични изяви на по-млади колеги-философи, развиващи и обогатяващи проблематиката от дисертационния труд на проф. Веселин Дафов.

Докторският труд, озаглавен „Проективна онтология и грижата като мъдрост“, е структуриран в пет глави, предхождани от обща характеристика (увод) и от заключение.

Онтология – тази стара дума във философския речник, обозначила знанията за битието – е термин, който е придобил ново съдържание и многообразни приложения в днешното време на дигитално общуване. Тези смисли са свързани с метаданните и тяхното управление и използване. Вероятно днес понятието онтология по-често се употребява от компютърни инженери и програмисти, отколкото от философи и други хуманитаристи. Същевременно думите *проект* и *проектиране* са структурирали персоналното и организационно-деловото ни всекидневие. В този контекст е добре дошъл интересът на философи към *проективната онтология*, която проф. В. Дафов формулира в заглавието и разяснява в своята работа¹.

Авторефератът на дисертацията е в обем от 44 стр. и последваща библиография с посочените източници.

Общата библиография към тази дисертация е в обем от над 20 стр. Тя включва литература на български и английски език или преведени на един от двата езика книги и статии².

Основни *приноси на дисертационния труд* авторът е формулирал в седем пункта. Те са адекватно кратко резюме на идеите и интерпретациите в този философски текст, сред които се изтъква като първи принос това, че се „...онтологизира (проектира се) ставането на проектната субектност, на проектното... Включително се изяснява онтологията на творчеството като различно от тази на създаването, от една страна, а от друга - се показва

¹ Бих препоръчала публикуването на дисертационния труд на проф. В. Дафов като монография, като с оглед на това обръщам внимание на допуснати печатни грешки (в заглавието, с.1, мъдрост.“), както и на други места в пунктуацията.

² Освен нея има посочени библиографии към всяка от главите на дисертационния труд. Подобно „раздробяване“ е признак за отдавнашната ангажираност на автора с тематиката на докторската работа. Но ако проф. Дафов прецени да публикува книга по темата, бих препоръчала да оформи цялостен общ пълен списък на литературните източници.

прехода към иновативното като прото-форма на проектното, а след това и към самото проектно“³.

Забелязаните *цитирания на проф. д-р Веселин Дафов*, които са посочени в документацията по докторската процедура, са 58. Броят им е свидетелство за това, че тематиката, тезите, философската стилистика и интерпретацията в работата са разпознаваеми и интригуващи за академичната философска общност и за преподаватели в средното училище у нас.

От представената автобиография и документите става ясно, че колегата Веселин Дафов е „изкачил“ целия (нелек) академичен път от асистент към професор и ръководител на катедра Философия в СУ „Кл. Охридски“ през последните три години. Преподавателската му дейност обхваща *13 разработени и водени от него лекционни курса в широката тематична палитра от „Философска антропология“ до „Творчество в математиката“*⁴.

Към докторската дисертация авторът е посочил, че има публикувани общо 11 статии и 7 студии. За мен е положително, че той продължава да доразвива подхода си към темата за проективната онтология с анализ на нови примери и в последни свои публикации⁵. Това е белег за добре обмислена и разработена концепция.

Смятам за положително, че усилията на проф. В. Дафов са финализирани не само в текстове, което е обичайното за академичната работа на философа, но и в продукти на пазара – такива са авторският му *метод за работа по „Философия с деца“* и *тренинг-обученията* за корпоративни екипи. *„Високо-организирано мислене“*, *„Проектно преобразуване“*, *„Онтология на обекти – базис на „база данни“ процедурите“* са някои от заглавията на *практическите обучения*, водени от Веселин Дафов, към които има интерес и те вероятно носят ползи и удовлетвореност сред служители и мениджъри на организации.

³ стр. 43 от Автореферата на дисертацията (цитирала съм със съкращения).

⁴ От предоставените ми документи разбирам, че колегата Веселин Дафов е възпитаник на математическа гимназия, както и че е преподавал три различни философски дисциплини във Факултета по математика и информатика на СУ „Кл. Охридски“.

⁵ Дафов, В. (2025). Договарянето като начало на философстване, Сп. „Философия“, книжка 3/2025, година XXXIV, брой:3, 2025, стр.:339-356, doi:<https://doi.org/10.53656/phil2025-03-06>; Дафов, В. (2025). Танцуването като осубектиране на време и пространство. Годишник на Софийски университет "Св. Климент Охридски", Философски факултет, Философия, брой:1. Отг. ред. гл.ас. д-р Мадлен Ангелова-Елчинова, 2025, стр.:91-105, ISSN (print):0324-072X.

„Философските вечеринки“ също са занимателна иновация в усилието на проф. Дафов да се влее академизъм и внесе разумност и разнообразие в битието на хора, изключени от сферите на труда и/или общуването.

Впечатляващи са професионалните изяви на проф. Веселин Дафов по линия на Националното състезание и олимпиада по „Гражданско образование“, *Националната олимпиада по философия*; програмата за „Антикорупция“, разработена като свободно-избираем предмет за средното училище; въвеждането на проектното образование по „Гражданско образование“ („Свят и личност“) и други негови педагогически ангажименти, които са в унисон с предметната насоченост на докторския труд.

Въпросът, който бих отправила към проф. Дафов, се отнася до следното: какви са разликите между субектно и субективно, разгледани терминологически, лингвистически и културологически, т.е. - в контекста на разбирането на думата субектност на различни езици и в перспективата на специфичните образователни традиции при изучаването на философия?

В заключение ще подчертая, че общата ми преценка за дисертацията, автореферата, публикациите и академичния опит на проф. В. Дафов е изцяло положителна. Представеният труд притежава необходимата изследователска и практическа стойност на добре подготвена дисертация за притежател на научната степен „доктор на науките“. Бих препоръчала на уважаемите членове на научното жури да присъдят тази степен на проф. д-р Веселин Христов Дафов.

12.01.2026 г.

София

/проф. д-р Даниела Сотирова/